

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: проф. д-р Рая Христова Мадгерова
ЮЗУ „Неофит Рилски“
Научна специалност „Икономика и управление“

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен **„доктор“** по *научна специалност „Социално управление (Управление на промените)“*, професионално направление 3.8 „Икономика“ към катедра „Управление“ в УНСС.

Автор на дисертационния труд: *Ивайло Танев Конов*

Тема на дисертационния труд: *„Управление на технологичното развитие като фактор за стимулиране на промените в българските малки и средни предприятия“*

Основание за представяне на становището: участие в състава на научното жури по защита на дисертационния труд съгласно Заповед № 337/12.02.2020 г. на Ректора на УНСС.

1. Информация за дисертанта

Дисертантът се е обучавал по докторска програма към *катедра „Управление“*, *факултет „Управление и администрация“* на УНСС по *научна специалност „Социално управление (Управление на промените)“*, професионално направление 3.8. „Икономика“ съгласно Заповед на Ректора на УНСС № 987/14.06.2011 г. Обучението е осъществено в периода 11.05.2011 г. – 11.05.2018 г. първоначално в редовна и е продължило в задочна форма.

2. Обща характеристика на представения дисертационен труд

В структурно отношение дисертационният труд е добре балансиран. Той включва увод, три глави, заключение, списък с използвана литература и приложения. По всяка от трите глави са направени необходимите изводи.

Дисертационният труд е разработен в обем от 188 страници, като приложенията са разположени от стр. 177 до стр. 188. За представянето на своето виждане по разглежданите въпроси дисертантът е проучил и анализирал 230 литературни източника, които са цитирани коректно. Авторите виждания и направените анализи са илюстрирани нагледно с 68 фигури и 48 таблици.

Уводът представя точно тематиката на дисертационния труд и определя *актуалността* на разглеждания проблем, която *„се обуславя от неговия фокус върху изследването на процесите на технологичното развитие и самообучението в рамките на*

МСП.“ (с. 5) Във връзка с това докторантът насочва вниманието към връзката между технологичното развитие и промените в организациите и в този смисъл *„към изследването на способностите на съвременните организации да придобиват ново знание и нови компетенции, за да овладеят перманентния натиск, предизвикан от развитието на науката и технологиите, който катализира процеса на постоянни организационни промени.“* (с. 5)

Благодарение на доброто познаване на проблема са определени правилно обектът, предметът, целта, изследователските задачи и основната теза на дисертационното изследване.

Обектът на дисертационното изследване са малките и средните предприятия в България.

Предмет на изследването е *„влиянието на технологичното развитие върху процеса на организационни промени в МСП.“* (с. 6)

Целта на изследването е *„да се анализира влиянието на способностите на МСП да се самообучават при търсенето и избора на технологии.“* (с. 6)

Авторът на дисертационния труд е определил пет изследователски задачи, които в тяхната логическа последователност и взаимовръзка способстват за изясняването на проблема и постигането на поставената цел.

Основната теза на дисертационното изследване е правилно формулирана и обоснована. Според нея: *“Технологичното развитие има основна роля за процесите на промени в съвременните МСП. Управлението на тези процеси се осъществява успешно, посредством способностите на организациите да се адаптират към изменящите се условия на заобикалящата ги външна среда, като извършват промени във своята вътрешна среда. Промените във вътрешната среда на МСП се извършват успешно чрез процесите на самообучение.“* (с. 6)

Формулирани са три хипотези, върху които докторантът работи в хода на изследването. Посочени са ограниченията на изследването.

В увода се разкрива и начинът на извършване на апробацията - анкетен метод и структурен модел, като за обработката на данните са използвани SPSS 23 и Amos 23.

3. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

В първа глава докторантът разглежда основните концепции по изследователския проблем. В нея той разкрива взаимовръзката между развитието на науката, иновациите и технологиите и настъпващите в резултат технологични и социални промени. За обосноваване на издигнатата теза докторантът застъпва проблемите за организационното учене и самообучаващата се организация, обръща внимание на ролята на бенчмаркинга *„като гъвкав и универсален метод за повишаване на компетенциите и ефективността на организацията“* (с. 70) и инструмент за осъществяване на промени и усъвършенстване на дейността. В същата глава се поставят въпросите за същността, функциите, видовете бенчмаркинг и етапите на неговото осъществяване.

Втора глава разкрива използваната методика, като поставя основни проблеми на структурното моделиране, неговото приложение и представя авторов модел на изследването. Изграденият структурен модел свързва пет отделни компонента и има за цел да подложи на проверка авторовите хипотези. Представени са логиката, основните принципи, етапите на формиране на модела и неговата приложимост. Разкрити са също логиката и принципите на изграждането на анкетата, както и основните параметри на

нейното разработване. Проведеното изследване е основано на формулираните изследователски хипотези.

В трета глава са представени и анализирани емпиричните данни, получени в резултат от проведеното на два етапа (11.10-21.12.2014 г. и м. март 2019 г.) анкетно проучване сред представители на малки и средни предприятия, при което са попълнени общо 232 анкетни карти. Направеният анализ с помощта на изградения авторов структурен модел потвърждава първа и трета хипотези и отхвърля втора.

В заключението са представени основни изводи от дисертационното изследване.

Имайки предвид цялостния изследователски труд и постигнатите резултати при апробацията, е необходимо да се отбележи, че дисертантът е изпълнил поставените цел и задачи.

4. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Докторантът е формулирал 4 приноса с научен и научно-приложен характер, които разкриват постигнатите резултати и са негово лично дело.

Приемам посочените приноси и считам, че като важен теоретичен принос следва да се отбележи критичното изследване и обобщаване на теоретичните възгледи в областта на технологичното развитие и свързаните с него технологични и социални промени, ролята на организационното учене, самообучаващата се организация и бенчмаркинга в процеса на повишаването на компетенциите на организациите и за реализиране на промените. В този смисъл важно научно-приложно значение има идентифицирането и систематизирането на характеристиките на технологичното развитие като фактор за стимулиране на промените в МСП.

Като особено значим принос, както от теоретична гледна точка, така и за практиката на МСП, може да се разглежда разработеният модел за управление на технологичното развитие, състоящ се в търсене и избор на технологии от организациите чрез прилагане на структурно моделиране.

Като съществени приноси с научно-приложен характер могат да се определят също предложеният инструментариум за прилагане на модела за управление на технологичното развитие в организациите, както и формулираните препоръки към организациите като резултат от проведеното емпирично изследване за по-добро разбиране на процесите на технологичните промени и самообучението.

5. Оценка на публикациите по дисертацията

Списъкът на публикациите показва, че дисертантът изпълнява минималните национални критерии за придобиване на ОНС „доктор“. Той е представил три публикации, които са самостоятелни доклади на научни конференции. Те отразяват същностни страни от дисертационното изследване.

6. Оценка на автореферата

Авторефератът е изготвен съобразно изискванията. Той разкрива основните аспекти на дисертационния труд и постигнатите резултати.

7. Критични бележки, препоръки и въпроси

Оценявам високо изследователската работа на дисертанта и постигнатите от него резултати и считам, че той би могъл да продължи научните си изследвания в областта на дисертационния труд и да задълбочи усилията си към практическото приложение на разработения модел за управление на технологичното развитие, така че той да стане достояние и да се включи в инструментариума на МСП.

Имайки предвид не само научната, но и приложната значимост на разгледаните проблеми, докторантът би могъл да представи резултатите, изводите и препоръките от дисертационното изследване в свои публикации в престижни издания.

8. Заключение

Дисертационният труд притежава висока стойност и отговаря на критериите за самостоятелно изследване. Той съдържа важни изследователски резултати и конкретни научни и научно-приложни приноси.

Отчитайки неговите положителни качества считам, че той съответства на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България и на Правилника за неговото прилагане, касаещи присъждането на образователната и научна степен “доктор”.

На това основание изразявам положителното си становище и с пълна убеденост предлагам на членовете на уважаемото Научно жури на Ивайло Танев Конов да бъде присъдена образователната и научна степен „доктор“ по научна специалност „Социално управление (Управление на промените)“ в професионално направление 3.8. „Икономика“.

04.04.2020 г. / София

Подпис: